

Νομολογία
854/2005 Μονομελές Πρωτοδικείο

Υπόθεση δημοσίευσης στο περιοδικό "CIAO" Σχολιασμός:Καρκούλας Παναγιώτης

854/2002 ΑΠ (318110)

Κ.Μ.
Αριθμός 854/2002
ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ
Α` Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Στέφανο Μαθθία, Πρόεδρο Αρείου Πάγου, Πέτρο Κακκαλή, Σπυριδώνα Γκιάφη, Παναγιώτη Φιλιππόπουλο και Χρήστο Μπαβέα, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 15 Απριλίου 2002, με την παρουσία και της Γραμματέως Κωνσταντίνας Ξηροτύρη, για να δικάσει μεταξύ:

Του αναιρεσιόντος:..... ο οποίος εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Κώστα Δερμετζή.

Των αναιρεσιβλήτων:η οποία εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Παρασκευά Λιάρτη.

Η ένδικη διαφορά έχει εισαχθεί με την από 14-9-1998 αγωγή του ήδη αναιρεσιόντος που κατατέθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 1841/2000 του ίδιου δικαστηρίου και 765/2001 του Εφετείου Αθηνών. Την αναίρεση της τελευταίας αποφάσεως ζητεί ο αναιρεσιών με την από 12-4-2001 αίτησή του και τους από 11-3-2002 πρόσθετους λόγους αυτής. Κατά τη συζήτηση της υποθέσεως αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινακίο, οι διάδικοι παραστάθηκαν όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο Εισηγητής Αρεοπαγίτης Σπυριδών Γκιάφης ανέγνωσε την από 1-4-2002 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε την απόρριψη της κρινόμενης αιτήσεως αναίρεσεως. Ο πληρεξούσιος του αναιρεσιόντος ζήτησε την παραδοχή της αιτήσεως και των προσθέτων λόγων αναίρεσεως και δήλωσε -ως προς την ένσταση του πληρεξουσίου δικηγόρου της 4ης αναιρεσιβλήτης για εκπρόθεσμη άσκηση της αναίρεσης κατ' αυτής (η οποία διατυπώθηκε στις από 14-3-2002 προτάσεις του)- ότι η 13/4/2001 (τελευταία ημέρα από την επίδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως σε αυτήν) ήταν Μεγάλη Παρασκευή, δηλαδή εξαιρετέα, οπότε η αναίρεση κατατέθηκε ορθώς στη Γραμματεία του Αρείου Πάγου στις 17-4-2001, την Τρίτη της Διακαινησίμου, συνεπώς πρέπει να συζητηθεί η αίτηση αναίρεσης και κατ' αυτής. Οι πληρεξούσιοι των αναιρεσιβλήτων ζήτησαν την απόρριψη της αιτήσεως και των προσθέτων λόγων αναίρεσεως (ο πληρεξούσιος της 4ης αναιρεσιβλήτης ζήτησε την απόρριψη της αιτήσεως και ως εκπρόθεσμης), καθένας δε την καταδίκη του αντίδικου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Ι. Από τα άρθρα 57 εδ. α, 59 εδ. α και 932 ΑΚ, σε συνδυασμό και προς τα άρθρα 361, 362, 363 και 367 ΠΚ, συνάγονται τα εξής: Όποιος παράνομα προσβάλλεται στην προσωπικότητά του, νοούμενη ως το προστατευόμενο από το Σύνταγμα (αρθρ. 2 παρ. 1) πλέγμα των αξιών που απαρτίζουν την ηθική υπόσταση του ανθρώπου, και ειδικότερα προσβάλλεται στην, προστατευόμενη από το Σύνταγμα (άρθρα. 5 παρ. 2 και 9 παρ. 1), από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ, Ν.Δ. 53/1974, άρθρο 8) και από το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ΔΣΑΠΔ, Ν. 2462/1997, άρθρα 17 και 22), τιμή του ή την υπόληψή του και μάλιστα εκείνη που σχετίζεται με την ιδιωτική ή την οικογενειακή ζωή του, με συκοφαντία ή δυσφήμιση ή εξύβριση, έχει δικαίωμα να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον. Σε περίπτωση που η προαναφερόμενη προσβολή υπήρξε και υπαίτια, το δικαστήριο μπορεί επιπλέον αφού λάβει υπόψη το είδος της προσβολής, να καταδικάσει τον προσβολέα να ικανοποιήσει την ηθική βλάβη αυτού που έχει προσβληθεί. Ο άδικος όμως χαρακτήρας της προσβολής με δυσφήμιση ή εξύβριση αίρεται σε περίπτωση που ο προσβολέας προβαίνει στις δυσφημητικές ή υβριστικές εκδηλώσεις από δικαιολογημένο ενδιαφέρον. Τέτοιο ενδιαφέρον απορρέει και από την, προστατευόμενη από το Σύνταγμα (αρθρ.14), από την ΕΣΔΑ (αρθρ. 10) και από το ΔΣΑΠΔ (άρθρ. 19). ελευθερία του τύπου, όσον αφορά τη δημοσίευση

ειδήσεων και γεγονότων σχετικά με τη συμπεριφορά φυσικών προσώπων, ιδίως δε αυτών που ασκούν δημόσιο λειτούργημα, και κατέχουν αξιώματα, διότι ευλόγως ενδιαφέρουν το κοινωνικό σύνολο. Παρέπεται ότι μέσα στα πλαίσια αυτά επιτρέπεται η δια του τύπου δημοσίευση, προς πληροφόρηση, ενημέρωση και κατατόπιση του κοινού, δυσμενών κρίσεων ή μειωτικών αξιολογήσεων, ακόμη και με οξεία κριτική, των προβεβλημένων ως άνω προσώπων που ασκούν δημόσιο λειτούργημα ή κατέχουν δημόσιο αξίωμα. Ειδικότερα, αν κάποιος από τα ως ανωτέρω πρόσωπα, που ενδιαφέρουν το κοινωνικό σύνολο, έχει επιδιώξει την προβολή του δια της τηλεοράσεως ή άλλου μέσου μαζικής ενημερώσεως, εκθέτοντας δημόσια τις απόψεις του για τον ιδιωτικό και οικογενειακό βίο αλλά και γεγονότα από το δικό του ιδιωτικό και οικογενειακό βίο, ώστε να μπορούν να εκληφθούν αυτά ως παραδείγματα ενισχυτικά εκείνων των απόψεων, επιτρέπεται κατ' αρχήν η δια του τύπου δημοσίευση γεγονότων από τον ιδιωτικό και οικογενειακό βίο του, προς ενίσχυση της, επίσης δημοσιευόμενης και δυσμενούς έναντι εκείνου, κριτικής. Ωστόσο, η προαναφερόμενη άρση του άδικου χαρακτήρα της προσβολής με δυσφήμιση ή εξύβριση αίρεται, αν από τον τρόπο που έλαβαν χώρα οι δυσφημητικές ή υβριστικές εκδηλώσεις προκύπτει σκοπός εξυβρίσεως, δηλαδή σκοπός καταφρονήσεως από τον προσβολέα έναντι του προσβαλλομένου. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, κατ' ορθή εκτίμησή της, το Εφετείο δέχθηκε τα ακόλουθα: Λίγο πριν από την 11-11-1997 η τέταρτη εναγόμενη και ήδη αναιρεσίβλητη Μ.Β άσκησε ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών την από 27-10-1997 αίτηση κατά του ενάγοντος και ήδη αναιρεσιόντος Ν.Μ, εν διαστάσει συζύγου εκείνης, καθηγητή και πρύτανη του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, όπως εκείνου της προσωρινής αναθέσεως της επιμέλειας του ανήλικου γιού τους σε εκείνη. Η αίτηση αυτή περιήλθε εις γνώση τόσο της πρώτης εναγόμενης και ήδη αναιρεσίβλητης εταιρίας, που ήταν ιδιοκτήτρια της επιχειρήσεως εκδόσεως του εβδομαδιαίου περιοδικού CIAO, όσο και των δεύτερου και τρίτου εναγομένων και ήδη αναιρεσιβλήτων, που η πρώτη απασχολούσε στην υπηρεσία της εκδόσεως του περιοδικού ως διευθυντή και διευθυντή εκδόσεως, αντίστοιχα, όσο και δημοσιογράφου του περιοδικού, αυτά δε τα τέσσερα πρόσωπα αποφάσισαν να συνταχθεί από το τελευταίο τούτων και να καταχωριστεί σε προσεχές τεύχος του περιοδικού δημοσίευμα με βάση την ως άνω αίτηση. Πράγματι στις 11-11-1997 κυκλοφόρησε τεύχος του περιοδικού, που περιείχε το ως άνω δημοσίευμα. Τούτο ήταν εκτεταμένο και πολύχρωμο, είχε κύριο τίτλο με μεγάλα γράμματα \\\"NM. Ο κύριος ΠΡΥΤΑΝΗΣ ήταν ΒΙΑΙΟΣ και ΓΥΝΑΙΚΑΣ\\\", υπέρτιτλο \\\"η σύζυγός του ζητάει διαζύγιο, διατροφή και την επιμέλεια του παιδιού τους\\\" και υπότιτλο \\\"Εξακολουθούσε να απουσιάζει συχνά και επέστρεφε πολλές φορές στο σπίτι μας με δαγκωματιές σε επίμαχα σημεία του σώματος και με εμφανή σημάδια κραγιόν στα πουκάμισά του\\\". Υπήρχαν δε και τρεις έγχρωμες φωτογραφίες. Στην πρώτη εμφανιζόνταν οι δύο σύζυγοι με τη σημείωση \\\"Το ζεύγος Μ, πριν αρκετούς μήνες όταν η κρίση υπέβασκε αλλά δεν είχε ξεσπάσει ακόμα\\\". Στη δεύτερη εμφανιζόνταν ο σύζυγος με τη σημείωση \\\"Τι σημασία έχει που είναι πρύτανης;\\\" Ο Ν.Μ έχει κι αυτός τις αδυναμίες του\\\". Στην τρίτη εμφανιζόνταν η σύζυγος με τη σημείωση \\\"Η κυρία Μ είναι σαφέστατη στην αγωγή της. Μιλάει για εξωσυζυγικές σχέσεις και για βίαιη συμπεριφορά του συζύγου της.\\\" Ακολουθούσε δε κείμενο, που κατά τα κύρια σημεία του είχε ως εξής:..... Με αίτηση που κατέθεσε η κ. Β κατηγορεί (το σύζυγο της)... ζητώντας διατροφή και στέγη.... Ο γάμος... έγινε το Φεβρουάριο του 1989... οι προσωπικές τους σχέσεις και η οικογενειακή τους ζωή ήταν \\\"ζήτημα εσχάτου ενδιαφέροντος\\\" για εκείνον. Το μοναδικό που τον απασχολούσε.. ήταν \\\"που θα παραχωρήσει συνέντευξη, ποιο θα είναι το περιεχόμενό της, ποια δημόσια θέση θα καταλάβει και πως θα τη διεκδικήσει\\\"... \\\"χαρακτηριστικό παράδειγμα του ελάχιστου ενδιαφέροντος που έδειχνε ο αντίδικος για μένα και την οικογένεια μας είναι το γεγονός ότι την ώρα που εγώ έφερνα στον κόσμο... το παιδί (μας), ο αντίδικος προτίμησε να βρίσκεται σε πάρτι\\\". Η αγάπη... για τον άνδρα της... την έκανε ... να δέχεται ακόμη και τις συχνές απουσίες (εκείνου) από το σπίτι τους τα βράδια... η σύζυγος δεν άργησε να μάθει τι συμβαίνει. Στις αρχές του χρόνου πληροφορήθηκε ότι ο άνδρας της έχει εξωσυζυγικές σχέσεις και η ίδια αναφέρει στην αίτηση... το όνομα της γυναίκας... με την οποία... είχε ο άνδρας της δεσμό... εκείνος \\\"ήταν μια παρεκτροπή\\\" της είπε και υποσχέθηκε ότι ο δεσμός του θα έπαιρνε τέλος... \\\".. Δυστυχώς όμως δεν πραγματοποίησε την υπόσχεσή του. Εξακολουθούσε να απουσιάζει συχνά και επέστρεφε... με δαγκωματιές σε επίμαχα σημεία του σώματός του και με εμφανή σημάδια κραγιόν στα πουκάμισά του\\\".... \\\"Κάθε φορά που προσπαθούσα να συζητήσω με τον αντίδικο για ... τις εξώγαμες σχέσεις του... αυτός αντιδρούσε απότομα και βίαια, με εξύβριζε με λέξεις όπως \\\"τρελή\\\" \\\"πουτάνα\\\" και πολύ συχνά χειροδικούσε σε βάρος μου \\\".. \\\" πολλές φορές οι μώλωπες στο σώμα μου από τα κτυπήματά του... ήσαν εμφανείς για αρκετές ημέρες\\\". Στις αρχές του περασμένου Σεπτεμβρίου ... σε μια έξαρση του θυμού του \\\"μου έτεινε το πιστόλι και με απείλησε

ότι θα με σκοτώσει\|\|. Τον ίδιο μήνα.... όταν το ζευγάρι βρέθηκε στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου με το αυτοκίνητό τους, εκείνη βρήκε στη θέση του συνοδηγού ίχνη της \|\| "άλλης\|\|" και του έκανε πάλι ζήτημα. Ο σύζυγος \|\| "εξεμάνη, μου έδωσε μια γροθιά και με κατέβασε κακήν κακώς από το αυτοκίνητο\|\|". Τα ως ανωτέρω γεγονότα, που αναφέρονταν στο δημοσίευμα, περιείχαν στην προαναφερόμενη αίτηση και ανταποκρίνονταν στην αλήθεια, με συνέπεια να μη στοιχειοθετείται αστική ευθύνη των πρώτης, δεύτερου και τρίτου εναγομένων για προσβολή της προσωπικότητας του ενάγοντος με συκοφαντία μέσω του προεκτιθέμενου δημοσιεύματος. Περαιτέρω, ασφαλώς η πρώτη εναγομένη δια των νόμιμων αντιπροσώπων της και οι δεύτερος και τρίτος εναγόμενοι από πρόθεση μέσω του δημοσιεύματος διέδωσαν ενώπιον του κοινού τα προαναφερόμενα γεγονότα που ήταν σχετικά αφενός με τις ερωτικές σχέσεις του ενάγοντος με γυναίκα διαφορετική της συζύγου του και αφετέρου με τις βιαιότητες του ίδιου κατά της συζύγου του και που έβλαψαν την τιμή και την υπόληψη αυτού του διαδίκου και έτσι εκείνοι οι διάδικοι προσέβαλαν την προσωπικότητα αυτού του διαδίκου με δυσφήμιση. Ωστόσο συνέτρεξαν και τα εξής γεγονότα: Ο ενάγων, εκτός του ότι ασκούσε το δημόσιο λειτούργημα του καθηγητή και πρύτανη του Πολυτεχνείου, ήταν διευθυντής της Μονάδας Υπολογιστικής Ρευστοδυναμικής και μέλος πολλών επιτροπών της δημόσια διοικήσεως για θέματα παιδείας και γι' αυτό ήταν ευρύτατα γνωστός στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Είχε δε και πολιτικές φιλοδοξίες και γι' αυτό επιδίωκε την προβολή του δια της τηλεοράσεως και των άλλων μέσων μαζικής ενημερώσεως, με συνέπεια να αποτελεί πρόσωπο που ενδιέφερε το κοινωνικό σύνολο. Δια των ως άνω δε μέσων εξέθετε δημόσια τις απόψεις του και για τον ιδιωτικό και οικογενειακό βίο των σύγχρονων ανθρώπων, όπως για τις σχέσεις των δύο φύλων και για τον έρωτα. Εξέθετε όμως επίσης και γεγονότα από το δικό του ιδιωτικό και οικογενειακό βίο, ώστε να μπορούν να εκληφθούν αυτά ως παραδείγματα ενισχυτικά των ως άνω απόψεών του. Τούτο συνέβη ιδίως α) σε συνέντευξή του της 8-3-1992 στο περιοδικό ΕΨΙΛΟΝ, στην οποία ανέφερε ότι σε μπαρ συνήθιζε να πίνει \|\| "νεγκρόνι\|\|", ότι οδηγούσε αγωνιστικό αυτοκίνητο \|\| "Πόρσε Καρέρα\|\|", ότι η ζωή χωρίς τις γυναίκες θα έχανε πολύ από την αξία της, οι σχέσεις δε του ίδιου με τις γυναίκες ήταν θυελλώδεις και άρχισαν όταν ήταν μαθητής της έκτης δημοτικού, αφού τότε ήταν ερωτευμένος με ένα κορίτσι της πέμπτης, που όμως τον αγνούσε και γι' αυτό άρχισε να ρίχνει τρακατρούκες έξω από το σπίτι της, ερωτώμενος δε ποιο πρόσωπο θα επέλεγε για βραδινή του έξοδο μεταξύ των Αλβέρτου Αϊνστάϊν και Κιμ Μπάσιντζερ, απάντησε \|\| "την Κιμ Μπάσιντζερ..... Βέβαια, αν η Κιμ είχε το μυαλό του Αλβέρτου, ακόμη καλύτερα\|\|", προσθέτοντας ότι η σύζυγος του θα θύμωνε από την επιλογή του, αλλά γνώριζε ότι αυτός την αγαπούσε και ήταν ευτυχισμένος, διότι οι δύο τους είχαν πετύχει συνδυασμό πάθους, πόθου, αγώνα και αιωνιότητας, και β) σε συνέντευξή του, μαζί με τη σύζυγό του, της 13-2-1994 στην εφημερίδα το ΒΗΜΑ, στην οποία οι δύο τους απάντησαν σε ερωτήσεις για το πότε και πως γνωρίστηκαν, πως ερωτεύθηκαν, πότε εόρταζαν τον έρωτά τους και γενικά για τις προσωπικές τους σχέσεις. Ενόψει δε τούτων και του ότι οι τρεις πρώτοι εναγόμενοι, τυγχάνοντας πρόσωπα συνδεδεμένα άμεσα με τον τύπο, προέβησαν στη δημοσίευση του επίμαχου δημοσιεύματος για ενημέρωση του κοινωνικού συνόλου, που κατά τα προεκτιθέμενα, είχε ήδη ενημερωθεί ιδίως και τον τρόπο γνωριμίας και ζωής του ενάγοντος με την τέταρτη εναγομένη, ως προς τα αίτια του χωρισμού τους και ως προς τη συμπεριφορά εκείνου ως συζύγου, συνέτρεξε δικαιολογημένο ενδιαφέρον των τριών πρώτων εναγομένων σε σχέση με τις προμνημονευόμενες δυσφημιστικές εκδηλώσεις τους. Από τον προπαρατιθέμενο δε τρόπο που έλαβαν χώρα οι προμνημονευόμενες δυσφημιστικές εκδηλώσεις, ήτοι από την παράθεσή τους μέσω του επίμαχου δημοσιεύματος, δεν υπήρξε σκοπός εξουβρίσεως του ενάγοντος από τους τρεις πρώτους εναγομένους, δηλαδή σκοπός καταφρονήσεως από αυτούς προς εκείνον. Παρέπεται ότι ο άδικος χαρακτήρας της εκ μέρους αυτών προσβολής της προσωπικότητας του Ν.Μ ήρθη, δεν υπήρχε δε σκοπός εξουβρίσεως. Έκρινε ακολούθως το Εφετείο ότι η αγωγή, περί επιδικάσεως εν μέρει και αναγνωρίσεως εν μέρει απαιτήσεως χρηματικής ικανοποίησης εξαιτίας προσβολής της προσωπικότητας του ενάγοντος με συκοφαντία ή με δυσφήμιση μέσω του προαναφερόμενου δημοσιεύματος, καθ' όσο μέρος στρεφόταν κατά των τριών πρώτων εναγομένων, ήταν απορριπτέα ως κατ' ουσία αβάσιμη. Έτσι το Εφετείο δεν παραβίασε τις προδιαλαμβανόμενες διατάξεις ουσιαστικού δικαίου, δεν τις παραβίασε δε ούτε εκ πλαγίου με στέρηση της αποφάσεως του από νόμιμη βάση εξαιτίας ανεπαρκών αιτιολογιών, αφού εξέθεσε στην αναιρεσιβαλλομένη με πληρότητα και σαφήνεια τα πραγματικά γεγονότα, που ήταν αναγκαία για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων, τις οποίες και εφάρμοσε. Συνεπώς οι περί των αντιθέτων των πρώτος και δεύτερος και πρόσθετος πρώτος, μέρη πρώτο και δεύτερο, λόγοι της αναιρέσεως, από τους αριθ. 1 ή 19, ανάλογα, του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δ., είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Με αίτηση, προβάλλεται, κατ' ορθή εκτίμησή της, ότι το Εφετείο παραβίασε τη διάταξη ουσιαστικού

δικαίου του άρθρου 366 παρ. 1 ΠΚ, που προβλέπει ότι απαγορεύεται η διεξαγωγή αποδείξεως και η από το δικαστήριο της ουσίας παραδοχή ως αποδεδειγμένης της αλήθειας δυσφημιστικού γεγονότος, ώστε να αποκλείεται συκοφαντία, όταν το γεγονός αυτό αφορά αποκλειστικά σχέσεις του οικογενειακού ή του ιδιωτικού βίου και ο ισχυρισμός ή η διάδοση τούτου έγιναν κακόβουλα, την παραβίασε δε, δεδομένου ότι δέχθηκε ως αποδεικνυόμενη την αλήθεια των αναφερόμενων στην απόφασή του δυσφημιστικών για τον ενάγοντα γεγονότων, που αφορούσαν αποκλειστικά σχέσεις του οικογενειακού και ιδιωτικού βίου του ως άνω διαδίκου, καθώς και ότι στην πραγματικότητα ο ισχυρισμός και η διάδοση των γεγονότων τούτων από τους τρεις πρώτους εναγομένους έγιναν κακόβουλα, προκειμένου να πλήξουν τη δημόσια εικόνα του ενάγοντος. Η αιτίαση αυτή είναι απορριπτέα προεχόντως ως αόριστη, διότι δεν αναφέρονται σ' αυτήν, όπως απαιτείται για το ορισμένο αυτής από τα άρθρα 118 αριθ. 4, 559 αριθ. 1 και 566 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ. (Ολ ΑΠ 32/1996), οι παραδοχές του Εφετείου ως προς το κατά πόσο αποδείχθηκε ή μη ότι ο ισχυρισμός και η διάδοση των ως ανωτέρω δυσφημιστικών γεγονότων από τους τρεις πρώτους εναγομένους έγιναν κακόβουλα. Με άλλη αιτίαση προβάλλεται, κατ' ορθή εκτίμησή της, ότι, ενόψει του ότι οι τρεις πρώτοι εναγομένοι άσκησαν το δικαίωμα της ελεύθερης εκφράσεως των στοχασμών τους δια του τύπου καταχρηστικά, το Εφετείο παραβίασε τις διατάξεις ουσιαστικού δικαίου των άρθρων 25 παρ. 3 Συντάγματος και 281 ΑΚ. Και η αιτίαση αυτή είναι απορριπτέα ως αόριστη, διότι δεν αναφέρονται σ' αυτήν οι παραδοχές του Εφετείου επί των αποδεικνυόμενων ή μη περιστατικών, που αφορούσαν την καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος.

II. Όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, το Εφετείο έλαβε υπόψη και απέκρουσε ως αναληθή τον ουσιώδη για την έκβαση της δίκης πραγματικό ισχυρισμό, που του πρότεινε νόμιμα ο ενάγων- εκκαλών και που συνίστατο στο ότι από τον τρόπο δημοσιεύσεως του επίμαχου δημοσιεύματος και ιδίως της σ' αυτό εμφανίσεως των φωτογραφιών και των τίτλων και λοιπών στοιχείων του κειμένου, με τη χρήση των λέξεων `\\\"βίαιος\\\"` και `\\\"γυναικάς\\\"` και με την επιλογή προσβλητικών για τον ενάγοντα αποσπασμάτων από δικόγραφο της τέταρτης εναγομένης προέκυπτε ο εκ μέρους των τριών πρώτων εναγομένων σκοπός εξουβρίσεως του ενάγοντος. Συνεπώς ο από το αριθ. 8 περ. β του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δ πρόσθετος δεύτερος, μέρος πρώτο, λόγος της αναιρέσεως, με τον οποίο υποστηρίζεται το αντίθετο, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

III. Από τα άρθρα 144 παρ. 1, 564 παρ. 1, 591 παρ. 1 και 681 Δ παρ. 1 και 5 ΚΠολΔ συνάγονται τα εξής: Κατά την ειδική διαδικασία των επί εργατικών διαφορών εφαρμοζόμενων άρθρων 666 παρ. 1, 667, 670, 671 παρ. 1 έως 3 και 672 - 676 δικάζονται οι διαφορές που αφορούν σε αποζημιώσεις οποιασδήποτε μορφής περιουσιακής ζημίας ή ηθικής βλάβης, που προκλήθηκε δια του τύπου, όπως είναι η διαφορά που εισάγεται με αγωγή κάποιου για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης από την προσβολή της προσωπικότητάς του με συκοφαντία ή δυσφήμιση δια του τύπου, στρεφόμενη τόσο κατά προσώπων που, συνδεόμενα άμεσα με τη λειτουργία του τύπου, αντίστοιχα κυκλοφόρησαν δημοσίευμα, που προκάλεσε την προσβολή, όσο και κατά προσώπων που συμμετείχαν στην προσβολή δια της χορηγήσεως στα προαναφερόμενα πρόσωπα έγγραφου ή φωτογραφικού ή άλλης φύσεως πληροφοριακού υλικού προς δημιουργία του προμνημονευόμενου δημοσιεύματος. Η προθεσμία δε της αναιρέσεως κατά αποφάσεως, με την οποία δικάστηκε τέτοια, με την οποία δικάστηκε τέτοια διαφορά, είναι δέκα πέντε ημερών, εάν εκείνος που δικαιούται να ασκήσει αυτό το ένδικο μέσο διαμένει στην Ελλάδα, αρχίζει από την επομένη της επιδόσεως της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως και λήγει στις 7 το βράδυ της τελευταίας ημέρας της εν λόγω προθεσμίας ή, αν αυτή είναι κατά νόμο εξαιρετέα, την ίδια ώρα της επόμενης μη εξαιρετέας ημέρας. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, το Εφετείο, δικάζοντας κατά την προδιαλαμβανόμενη ειδική διαδικασία, έκρινε ότι ήταν απορριπτέα ως κατ' ουσίαν αβάσιμη η περί της προμνημονευόμενης επιδικάσεως και αναγνωρίσεως αγωγή, καθ' όσο μέρος στρεφόταν κατά της τέταρτης εναγομένης, η οποία μάλιστα αγωγή στηριζόταν στο ότι αυτή η εναγομένη συμμετείχε στην προσβολή της προσωπικότητάς του ενάγοντος μέσω του επίμαχου δημοσιεύματος, που αντιστοίχως κυκλοφόρησαν οι τρεις πρώτοι εναγομένοι, διά της χορηγήσεως στους ομοδίκους της αντιγράφου της αιτήσεώς της για λήψη ασφαλιστικών μέτρων και των τριών φωτογραφιών προς δημιουργία του δημοσιεύματος. Όπως προκύπτει δε από τη 10.426/14.3.2001 έκθεση επιδόσεως του δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου Αθηνών Χρήστου Τόλη, η τέταρτη εναγομένη επέδωσε στον ενάγοντα, που είχε κατοικία και διαμονή στην Ελλάδα, την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση νόμιμα στις 14.3.2001, με συνέπεια ότι η δεκαπενθήμερη προθεσμία της αναιρέσεως κατ' εκείνης της αποφάσεως άρχισε να τρέχει στις 15.3.2001 και έληξε στις 29.3.2001, ημέρα Πέμπτη και ώρα 7 το βράδυ. Όπως

προκύπτει δε από την αίτηση αναιρέσεως με την παρά πόδας πράξη καταθέσεως αυτής στο Εφετείο Αθηνών, η εν λόγω αίτηση κατατέθηκε αρμοδίως και έτσι ασκήθηκε στις 17.4.2001. Επομένως η αίτηση αυτή, καθ' όσο μέρος στρέφεται κατά της τέταρτης εναγομένης - αναιρεσίβλητης, απλής, σημειωτέον, ομοδικού με τους λοιπούς εναγομένους - αναιρεσιβλήτους, συγκεκριμένα δε κατά τους υπόλοιπους λόγους και πρόσθετους λόγους αναιρέσεως, που αφορούν την κατά την αγωγή ευθύνη αυτής της διαδίκου έναντι του ενάγοντος - αναιρεσειόντος, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη εξαιτίας εκπρόθεσμης ασκήσεώς της, κατόπιν σχετικής αυτεπάγγελτης έρευνας αλλά και αποδοχής αντίστοιχης ενστάσεως της ίδιας διαδίκου, που προβλήθηκε με τις νόμιμα και εμπρόθεσμα, κατ' άρθρο 570 παρ. 1 ΚΠολΔ κατατεθειμένες προτάσεις της, καίτοι στηρίζεται αυτή σε άλλη αιτιολογία.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την από 12 Απριλίου 2001 αίτηση τουγια αναίρεση της 765/2001 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών.

Καταδικάζει τον αναιρεσειόντα στη δικαστική δαπάνη των αναιρεσιβλήτων, που ορίζεται σε χίλια εξήντα (1.060) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 29 Απριλίου 2002.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Δημοσιεύθηκε στο ακροατήριό του στις 16 Μαΐου 2002.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ:

Η Μ.Β άσκησε ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αίτηση για λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά του εν διαστάσει συζύγου της Ν.Μ, καθηγητή και πρύτανη του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και δημοσίου προσώπου ευρύτατα γνωστού στην Ελλάδα, αιτούμενη μεταξύ άλλων και τη προσωρινή επιμέλεια του ανήλικου υιού της. Εβδομαδιαίο περιοδικό ποικίλης ύλης κατεχώρισε και κυκλοφόρησε σε τεύχος του δημοσίευμα βασισμένο στην ως άνω αναφερθείσα αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Το δημοσίευμα είχε ευρεία έκταση, τιτλοφορούταν "Ο κύριος ΠΡΥΤΑΝΗΣ ήταν ΒΙΑΙΟΣ και ΓΥΝΑΙΚΑΣ", είχε ανάλογους υπέρτιτλο και υπότιτλο, περιελάμβανε σχετικές έγχρωμες φωτογραφίες και έκανε λόγο για εξωσυζυγικές σχέσεις, αδιαφορία για την οικογένεια και βίαιη συμπεριφορά του Ν.Μ. Όλα τα περιστατικά που αναφέρονταν στο δημοσίευμα περιλαμβάνονταν και στη αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Ο Ν.Μ επικαλούμενος προσβολή προσωπικότητας (τιμής και υπόληψης) με συκοφαντία ή με δυσφήμιση μέσω του δημοσιεύματος προσπάθησε να στοιχειοθετήσει αστική ευθύνη του ιδιοκτήτη, του διευθυντή, του διευθυντή εκδόσεως και του δημοσιογράφου του περιοδικού με αίτημα την επιδίκαση και αναγνώριση χρηματικής ικανοποίησεως.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ:

Υπάρχει ένα ευρύ πλέγμα διατάξεων προστατευτικών του δικαιώματος στην προσωπικότητα, το οποίο αποτελείται από τα άρθρα 57 εδ. α, 59 εδ. α και 932 ΑΚ, σε συνδυασμό και προς τα άρθρα 361, 362, 363 και 367 ΠΚ, τα άρθρα 2 παρ. 1, 5 παρ. 2 και 9 παρ. 1 Συντάγματος, διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ, Ν.Δ. 53/1974, άρθρο 8) και άρθρα του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ΔΣΑΠΔ, Ν. 2462/1997, άρθρα 17 και 22). Η σειρά αυτή των προστατευτικών άρθρων παρέχουν στον προσβαλλόμενο δικαίωμα να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον και σε περίπτωση που η προαναφερόμενη προσβολή υπήρξε και υπαίτια, να ζητήσει από το δικαστήριο, αφού λάβει υπόψη το είδος της προσβολής, να καταδικάσει τον προσβολέα να ικανοποιήσει την ηθική βλάβη αυτού.

Ο άδικος χαρακτήρας της προσβολής με δυσφήμιση ή εξύβριση αίρεται ωστόσο υπό την προϋπόθεση ότι συντρέχει στο πρόσωπο του προσβολέα δικαιολογημένο συμφέρον για την διενέργεια των υπό κρίση δυσφημιστικών ή υβριστικών εκδηλώσεων. Βάση δικαιολογημένου ενδιαφέροντος, στις περιπτώσεις που προσβαλλόμενοι είναι φυσικά πρόσωπα που ασκούν δημόσιο λειτούργημα ή κατέχουν δημόσιο αξίωμα, συνιστούν μεταξύ άλλων τα άρθρα 14 Συντάγματος, 10 της ΕΣΔΑ και 19 του ΔΣΑΠΔ που θεμελιώνουν την

ελευθερία του Τύπου. Η ιδιότητα των προσώπων αυτών ως ευλόγως ενδιαφερόντων για το κοινωνικό σύνολο συνεπάγεται τη δυνατότητα δημοσίευσης δια του τύπου δυσμενών κρίσεων ή μειοτικών αξιολογήσεων επ' αυτών προς ενημέρωση και κατατόπιση του κοινού. Η δυνατότητα αυτή επιτείνεται στις περιπτώσεις που το προσβαλλόμενο πρόσωπο έχει επιδιώξει προηγουμένως την προβολή του δια μέσων μαζικής ενημέρωσης και έχει προβεί σε δημόσια έκθεση τόσο των απόψεών του όσο και περιστατικών για ιδιωτικό και οικογενειακό γενικά αλλά και προσωπικά. Ωστόσο η άρση του αδικού χαρακτήρα αίρεται και αυτή με τη σειρά της αν προκύπτει σκοπός εξυβρίσεως, "δηλαδή σκοπός καταφρονήσεως από τον προσβολέα έναντι του προσβαλλόμενου".

Επί τη βάση αυτού του σκεπτικού το Δικαστήριο, στο θέμα συνταγματικού περιεχομένου περί προσβολής ή όχι της προσωπικότητας του Ν.Μ και αφού υπήγαγε τα πραγματικά περιστατικά στους προαναφερθέντες κανόνες δικαίου, διεπίστωσε ότι τα γεγονότα που ανέφερε το δημοσίευμα του περιοδικού ως περιεχόμενα στην αίτηση ασφαλιστικών μέτρων της συζύγου του Ν.Μ δεν στοιχειοθετούν αστική ευθύνη των συντελεστών του περιοδικού. Επίσης το Δικαστήριο προχώρησε και σε διαπίστωση της συντελεσθείσας προσβολής της προσωπικότητας του Ν.Μ, ωστόσο έκρινε ότι συντρέχει λόγος άρσης του αδικού χαρακτήρα, διότι υφίσταται δικαιολογημένο ενδιαφέρον διενέργειας των υπό κρίση εκδηλώσεων των προσβολέων. Τέλος έκρινε ότι δεν υπήρχε σκοπός εξυβρίσεως και έτσι συντάχθηκε με την απόφαση του Εφετείου που είχε κρίνει την αγωγή του Ν.Μ ως ουσία αβάσιμη.

ΣΧΟΛΙΟ:

Ένα εκ των δικαιωμάτων που κατά κόρον θίγεται στην σύγχρονη εποχή συνιστά το δικαίωμα στην προσωπικότητα. Το περί ου ο λόγος δικαίωμα θεμελιώνεται στο άρθρο 5 παρ.1 του Συντάγματος το οποίο ορίζει ότι "καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη" και στο άρθρο 2 παρ.1 το οποίο αναφέρει ότι "ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας". Σχετικό είναι και το άρθρο 57 του Αστικού Κώδικα το οποίο ορίζει ότι "όποιος προσβάλλεται στην προσωπικότητά του έχει δικαίωμα να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον" .

Παρά την αναφορά του όρου "προσωπικότητα" ο Α.Κ δεν περιέχει ορισμό της. Γίνεται ωστόσο δεκτό ότι στην έννοια της προσωπικότητας εμπίπτουν οι παρακάτω εκδηλώσεις της: Ζωή, σωματική ακεραιότητα και υγεία, ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, ψυχικός και συναισθηματικός κόσμος, τιμή, υπόληψη και αξιοπρέπεια, ελεύθερη διαμόρφωση της βούλησης, ατομική ζωή και σφαίρα του απορρήτου, δικαίωμα επί της ίδιας εικόνας (ήδη με τις ΕφΑθ 2149/1978 και ΜονΠρΣύρου 168/1979 γίνεται λόγος για δικαίωμα επί της ίδιας εικόνας) . Εξάλλου στοιχεία εξατομίκευσης του ατόμου, όπως το ονοματεπώνυμο, η φωνή και η ήδη αναφερθείσα εικόνα εμπίπτουν στην έννοια της προσωπικότητας. Εκδήλωση του δικαιώματος στην προσωπικότητα αποτελεί το δικαίωμα του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού , για το οποίο έκανε λόγο το Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο στη Γερμανία σε κρίση του ως προς τη νομιμότητα νομοθετήματος για απογραφή πληθυσμού το 1983. Περιεχόμενο του δικαιώματος αυτού είναι η απόφαση από μέρους του πολίτη αναφορικά με το ποια προσωπικά στοιχεία επιθυμεί να αποκαλύψει και με το πώς θα τα χρησιμοποιήσει ο δέκτης τους . "Είναι με άλλα λόγια το δικαίωμα κάθε ανθρώπου να μην καθίσταται πληροφοριακό αντικείμενο και να συνπροσδιορίζει ο ίδιος ποιες πληροφορίες που τον αφορούν θα καταστούν γνωστές στο περιβάλλον" . Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συνιστά προσβολή του εν λόγω δικαιώματος. Έκφραση του ευρέος δικαιώματος στην προσωπικότητα θεμελιώνει και το άρθρο 9Α του Συντάγματος. Σε περίπτωση προσβολής του δικαιώματος στην προσωπικότητα προτείνονται ορισμένες μέθοδοι για την εξεύρεση λύσης. Σύμφωνα με μία άποψη, όταν το δικαίωμα στην προσωπικότητα συγκρούεται με την ελευθερία του Τύπου και με το δικαίωμα ενημέρωσης του κοινού, η λύση δίδεται με τη στάθμιση των δύο εννόμων αγαθών, η οποία διαπλέκεται έντονα με την εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας. Το εάν θα δοθεί προτεραιότητα στο δημόσιο συμφέρον της ενημέρωσης του κοινού ή στην προστασία της ιδιωτικής σφαίρας θα κριθεί ad hoc, εν' όψει των συγκεκριμένων συνθηκών και της συμπεριφοράς του θιγόμενου προσώπου. Βεβαίως η απρόκλητη σκανδαλοθηρία δεν θεμελιώνει δικαίωμα ενημέρωσης του κοινού. Σε ικανοποιητικά αποτελέσματα οδηγεί επίσης και η προτεινόμενη λύση περί θεσμικής εφαρμογής , η οποία δεν αποδέχεται ότι το δικαίωμα πληροφόρησης του κοινού και το δικαίωμα στην προσωπικότητα συγκρούονται κατά δίκαιο και κατά συνέπεια δεν προκρίνει την λύση της στάθμισης, η οποία άλλωστε προϋποθέτει σύγκρουση. Σύμφωνα με την λύση της θεσμικής εφαρμογής το δικαίωμα προσωπικότητας βρίσκει

εφαρμογή στα πλαίσια ορισμένου θεσμού ή έννομης σχέσης . Ως απαραίτητες προϋποθέσεις για να λάβει χώρα η θεσμική εφαρμογή θέτει την αντιπαράθεση δικαιώματος και θεσμού, την ανάλυση των μερών της αντίθεσης (δηλαδή φυσικού περιεχομένου του δικαιώματος και του θεσμού) και τον προσδιορισμό της φυσικής σχέσης δικαιώματος και θεσμού (δηλαδή τη σύνθεση των αντιθέτων με το δεσμό της αιτιώδους συνάφειας. Εφαρμογή του κανόνα ότι επιτρέπονται οι αιτιώδεις και απαγορεύονται οι αναϊτιώδεις περιορισμοί). Η απόφαση του Εφετείου και οι διαπιστώσεις στις οποίες προέβη και ο ΑΠ εύστοχα και αναλυτικά αντιμετωπίζουν το ζήτημα και προβαίνουν στις ανάλογες κρίσεις.

854/2002 ΑΠ (318110)

Κ.Μ.

Αριθμός 854/2002

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Α` Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Στέφανο Μαθθία, Πρόεδρο Αρείου Πάγου, Πέτρο Κακκαλή, Σπυριδώνα Γκιάφη, Παναγιώτη Φιλιππίδου και Χρήστο Μπαβέα, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 15 Απριλίου 2002, με την παρουσία και της Γραμματέως Κωνσταντίνας Ξηροτύρη, για να δικάσει μεταξύ:

Του αναιρεσιόντος:..... ο οποίος εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Κώστα Δερμετζή.

Των αναιρεσιβλήτων:η οποία εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Παρασκευά Λιάρτη.

Η ένδικη διαφορά έχει εισαχθεί με την από 14-9-1998 αγωγή του ήδη αναιρεσιόντος που κατατέθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 1841/2000 του ίδιου δικαστηρίου και 765/2001 του Εφετείου Αθηνών. Την αναίρεση της τελευταίας αποφάσεως ζητεί ο αναιρεσιών με την από 12-4-2001 αίτησή του και τους από 11-3-2002 πρόσθετους λόγους αυτής. Κατά τη συζήτηση της υποθέσεως αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο Εισηγητής Αρεοπαγίτης Σπυριδών Γκιάφης ανέγνωσε την από 1-4-2002 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε την απόρριψη της κρινόμενης αιτήσεως αναίρεσεως. Ο πληρεξούσιος του αναιρεσιόντος ζήτησε την παραδοχή της αιτήσεως και των προσθέτων λόγων αναίρεσεως και δήλωσε -ως προς την ένσταση του πληρεξουσίου δικηγόρου της 4ης αναιρεσιβλήτης για εκπρόθεσμη άσκηση της αναίρεσης κατ` αυτής (η οποία διατυπώθηκε στις από 14-3-2002 προτάσεις του)- ότι η 13/4/2001 (τελευταία ημέρα από την επίδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως σε αυτήν) ήταν Μεγάλη Παρασκευή, δηλαδή εξαιρετέα, οπότε η αναίρεση κατατέθηκε ορθώς στη Γραμματεία του Αρείου Πάγου στις 17-4-2001, την Τρίτη της Διακαινησίμου, συνεπώς πρέπει να συζητηθεί η αίτηση αναίρεσης και κατ` αυτής. Οι πληρεξούσιοι των αναιρεσιβλήτων ζήτησαν την απόρριψη της αιτήσεως και των προσθέτων λόγων αναίρεσεως (ο πληρεξούσιος της 4ης αναιρεσιβλήτης ζήτησε την απόρριψη της αιτήσεως και ως εκπρόθεσμης), καθένας δε την καταδίκη του αντίδικου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Ι. Από τα άρθρα 57 εδ. α, 59 εδ. α και 932 ΑΚ, σε συνδυασμό και προς τα άρθρα 361, 362, 363 και 367 ΠΚ, συνάγονται τα εξής: Όποιος παράνομα προσβάλλεται στην προσωπικότητά του, νοούμενη ως το προστατευόμενο από το Σύνταγμα (αρθρ. 2 παρ. 1) πλέγμα των αξιών που απαρτίζουν την ηθική υπόσταση του ανθρώπου, και ειδικότερα προσβάλλεται στην, προστατευόμενη από το Σύνταγμα (άρθρα. 5 παρ. 2 και 9 παρ. 1), από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ, Ν.Δ. 53/1974, άρθρο 8) και από το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ΔΣΑΠΔ, Ν. 2462/1997, άρθρα 17 και 22), τιμή του ή την υπόληψή του και μάλιστα εκείνη που σχετίζεται με την ιδιωτική ή την οικογενειακή ζωή του, με συκοφαντία ή δυσφήμιση ή εξύβριση, έχει δικαίωμα να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον. Σε περίπτωση που η προαναφερόμενη προσβολή υπήρξε και υπαίτια, το δικαστήριο μπορεί επιπλέον αφού λάβει υπόψη το είδος της προσβολής, να καταδικάσει τον προσβολέα να ικανοποιήσει την ηθική βλάβη αυτού που έχει προσβληθεί. Ο άδικος όμως χαρακτήρας της προσβολής με δυσφήμιση ή εξύβριση αίρεται σε περίπτωση που ο προσβολέας προβαίνει στις

δυσφημητικές ή υβριστικές εκδηλώσεις από δικαιολογημένο ενδιαφέρον. Τέτοιο ενδιαφέρον απορρέει και από την, προστατευόμενη από το Σύνταγμα (άρθρ.14), από την ΕΣΔΑ (άρθρ. 10) και από το ΔΣΑΠΔ (άρθρ. 19). ελευθερία του τύπου, όσον αφορά τη δημοσίευση ειδήσεων και γεγονότων σχετικά με τη συμπεριφορά φυσικών προσώπων, ιδίως δε αυτών που ασκούν δημόσιο λειτούργημα, και κατέχουν αξιώματα, διότι ευλόγως ενδιαφέρουν το κοινωνικό σύνολο. Παρέπεται ότι μέσα στα πλαίσια αυτά επιτρέπεται η δια του τύπου δημοσίευση, προς πληροφόρηση, ενημέρωση και κατατόπιση του κοινού, δυσμενών κρίσεων ή μειωτικών αξιολογήσεων, ακόμη και με οξεία κριτική, των προβεβλημένων ως άνω προσώπων που ασκούν δημόσιο λειτούργημα ή κατέχουν δημόσιο αξίωμα. Ειδικότερα, αν κάποιος από τα ως ανωτέρω πρόσωπα, που ενδιαφέρουν το κοινωνικό σύνολο, έχει επιδιώξει την προβολή του δια της τηλεοράσεως ή άλλου μέσου μαζικής ενημερώσεως, εκθέτοντας δημόσια τις απόψεις του για τον ιδιωτικό και οικογενειακό βίο αλλά και γεγονότα από το δικό του ιδιωτικό και οικογενειακό βίο, ώστε να μπορούν να εκληφθούν αυτά ως παραδείγματα ενισχυτικά εκείνων των απόψεων, επιτρέπεται κατ' αρχήν η δια του τύπου δημοσίευση γεγονότων από τον ιδιωτικό και οικογενειακό βίο του, προς ενίσχυση της, επίσης δημοσιευόμενης και δυσμενούς έναντι εκείνου, κριτικής. Ωστόσο, η προαναφερόμενη άρση του άδικου χαρακτήρα της προσβολής με δυσφήμιση ή εξύβριση αίρεται, αν από τον τρόπο που έλαβαν χώρα οι δυσφημητικές ή υβριστικές εκδηλώσεις προκύπτει σκοπός εξυβρίσεως, δηλαδή σκοπός καταφρονήσεως από τον προσβολέα έναντι του προσβαλλομένου. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, κατ' ορθή εκτίμησή της, το Εφετείο δέχθηκε τα ακόλουθα: Λίγο πριν από την 11-11-1997 η τέταρτη εναγόμενη και ήδη αναιρεσίβλητη Μ.Β άσκησε ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών την από 27-10-1997 αίτηση κατά του ενάγοντος και ήδη αναιρεσείοντος Ν.Μ, εν διαστάσει συζύγου εκείνης, καθηγητή και πρύτανη του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, όπως εκείνου της προσωρινής αναθέσεως της επιμέλειας του ανήλικου γιού τους σε εκείνη. Η αίτηση αυτή περιήλθε εις γνώση τόσο της πρώτης εναγόμενης και ήδη αναιρεσίβλητης εταιρίας, που ήταν ιδιοκτήτρια της επιχειρήσεως εκδόσεως του εβδομαδ